

www.e-rara.ch

**Francisci Willughbeii de Middleton in agro Warwicensi, armigeri, e
Regia societate, Ornithologiae libri tres**

Willughby, Francis

Londini, 1676

BPU Neuchâtel

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-7523>

Lib. II. [i.e. III.] pars II. aves inter natatrices et circa aquas versantes mediae sive utriusque generis participes.

---

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

CAP. VI.

Junco prima Aldrov. lib. 20. cap. 55.

Passeris est magnitudine, rostro nigro, canaliculato, satis duro & in extremo adunco: Linguâ item canaliculatâ, & quâ definit duriusculâ & bifidâ. Capitis pars superior & tota cervix venterque coloris sunt castanearum. Univerſum collum pronum & pectus albicant. Reliquæ corporis partes ex fusco ad nigrum tendunt. Cauda tres digitos longa, denis pennis constat. Crura & pedes sunt fusca. Mas à fœmina hoc ſolùm differt, quòd in hac colores ſunt magis obſoleti, in illo magis vegeti.

Huic aliam adjicit Aldrovandus, quam cùm eâdem ſit prorfus magnitudine, eâdem ſpecie, eâdem roſtri pedumque conformatione, cognatam ei exiſtimat, ſed colore tantùm variare. Nam Collum pronum quidem & pectus albicant: ſed venter totus ex cinereo ad fulcum vergit. Cætera fusca eſt.

LIB. II. PARS II.

AVES INTER NATATRICES ET CIRCA AQUAS
VERSANTES MEDIÆ SIVE UTRIUSQUE
GENERIS PARTICIPES.

*Harum duo ſunt Genera. Primum eſt fiſſipedum aquis innatantium:
Secundum Palmipedum longis cruribus præditorum.*

SECTIO PRIMA.

Aves aquis innatantes Fiſſipedes.

I.

Quibus Digiti nullis ad latera membranis augetur, GALLINULÆ aquaticæ dicte.

CAP. I.

De Gallinulis in genere.

Gallinularum notæ characteriſticæ, quibus ab aliis avium generibus diſtinguantur, ſunt, Caput parvum: Corpus ferè adductum, gracile & ad latera compreſſum: Roſtrum breve & modicè inflexum: Alæ breviusculæ, concavæ & Gallinaceis ſimiles: Cauda perbrevis: Crura longa: Digiti longiſſimi: Volatus breves.

Gallinulæ autem Recentioribus dicte ſunt hæ aves, diminutiva voce à Gallina, ob corporis (Roſtri præcipuè & alarum) morumque ſimilitudinem.

CAP. II.

De Gallinulis in specie.

§. I.

Gallinula chloropus major Aldrovandi. The common Water-hen or More-hen.

Fulicæ, quod ad corporis figuram attinet, similis est, sed minor; corpore angusto seu ad latera valdè compresso, (quod toti huic generi commune est) contra quàm in Anatibus, quibus planum est, latum & depressum. Ponderis fœminæ 12 unciarum, maris 15. Longitudo fœminæ, à summo rostro ad imos pedes sumpta, 17 plus digitorum; ad ultimam caudam 13½; maris 14½. Alarum in contrarium extensarum termini 22½ digitorum intervallo distabant.

Rostrum ab apice ad angulos oris plus digitum longum, rectum. Mandibula inferior ad angulum usque flavescit ex albo, deinde rubescit: superior minùs in extremo flavescit, deinde per nares ad calvitiei extremum rubet. Calvities rotunda in vertice desinit, Fulicinæ similis, nisi quòd Fulicina alba, hujus rubra fit. Rubor ubi desinit in rostro tanquam cera superinducta abradi potest. Rubra pars rostri à flava rotundâ circumferentiâ & paulò eminentiore separatur, ità ut in medio rostro longiùs quàm ad latera porrigatur. Lingua latiuscula, non bifida, extremo hirta. Oculorum irides rubent. Palpebra inferior plumis caret. [Junioribus nec calvities, nec Rostrum rubescit.] Pedes virescunt; ungues ex fusco nigri, longiusculi. Digiti longi, ut in Fulica; medius longissimus, dein extimus; omnes parte inferiore latores & planiores quàm in aliis fissipedibus ad natandi usum. Posticus digitus latus, ut in Fulica, gubernaculi aut remi vicem præstat. Crura ad genua ferè plumis tecta sunt, & inter plumas & articulum maculâ rubrâ insignita.

Ab armis seu exortu alæ, in ejus basi linea alba per totam longitudinem ad extremas usque pennas procurrat. Sub alis plumæ longiores maculis seu lineis albis deorsum tendentibus pulchrè ornantur. Pectus plumbeum: Venter cinerascit. Sub cauda plumæ albæ: inter natandum autem caudam crebrò erigit & alborem ostendit. Dorsum & minores alæ pennarum ordines ad ferrugineum accedunt, aliàs ubique nigricat. Mari plumæ sub cauda candidiores sunt; venter magis cinerascit, dorsum magis ferrugineum est.

Hepar parvum: Cystis fellea ampla, felle intus ex atro sordidè virenti. Pinguescit admodum, carnis sapore delicato, & vel Querquedularum carni æquiparando. Victum in ripis gramineis quærit. In fruticibus & arboribus juxta ripas nidificat, bis aut ter æstate parit, & pullos adultos à se abigit. Ova alterâ extremitate acuta sunt, ex viridi alba, maculis rubro-fuscis. Rostro ferit ut Gallina. Ramis insidet, sed iis tantùm qui densi & aquis vicini sunt. In piscinis juxta nobilium ædes plerunque victitat. Pedibus deorsum pendentibus volat.

§. II.

Gallinula Chloropus altera Aldrov. fortè *Rallus aquaticus*.

Ex Aldrovando.

Avis est à summo rostro ad finem caudæ duos penè dodrantes longa. Rostrum habet duos digitos longum, inferiùs & superna parte aliquo spatio flavescens, cætera nigrum. Collum & caput nigricant. Dorsum cum superna alarum parte coloris castaneæ, pronâ sui parte cinerei obscuri: extrema tamen plumarum albescunt. Inferior quoque venter totus ferè albus est. Ad latera alas versùs densis longè plumis velatur. Cauda in anum desinit, superiùs coloris castaneæ, inferiùs alba. Femora plumis cinereis per transversum albicantibus oris leviter distinctis non omnino usque ad genua cooperiuntur. Crura virent. Digiti pedum longi, unguibus parumper incurvis instructi, lati & interiùs plani; fortè ut iis natare possit cum opus sit. Fœmina in omnibus mare est pallidior.

Hanc avem, si non sit *Rallus aquaticus* noster, mihi incognitam fateor. Suspicio quidem eam *Rallum* esse, quamvis ut verum fatear, notæ non convenient. Quocirca descriptionem ejus omittere nolui, ut Lector ipse, eam cum descriptione Ralli, vel cum ave ipsa conferens, judicium ferat.

§. III.

Gallinula alia chloropus Fulicæ similis Bellonii. Aldrov. p. 496. Grinetta nostra fortè.

Ex Aldrovando.

Necessario planè Gallinulam aquaticam [*la Poulette d'eau*] à Fulicæ & Fulicæ majori [*de la Poule & Macroule*] separavimus : quoniam aquæ non innatat, neque palmipes est. Pullettæ autem aquaticæ sive Gallinulæ nomen à similitudine cum jam dicta impositum est, etsi multo minor sit, major tamen Ralla, adeo ut de utraq; hæc particeps esse videatur. Aucupes, quibus ostendimus, cum Fulicæ similem esse cernerent, magnitudine tantum differre aiebant, hancque ad perfectam necdum ætatem pervenisse. Unde nos diligentius peculiare quædam notas discriminantes investigavimus. In quibus ea præcipua ferè est, quod hæc Gallinula pedibus sit viridibus, & non absimilibus Botauri, neque etiam ita planis, nec denique latâ membranâ conjunctis, ut in Fulicæ. Cauda etiam Gallinulæ longior est. Macula frontis item minor. Colore Rallo similis quidem, sed ad Fulicæ colorem tendit : quare ex primo aspectu Rallum esse putabam, sed cum diligentius inspicerem, animadverti palpebras oculorum candidas esse, quod Rallo non convenit, sed neque Fulicæ. Caudæ binæ pennæ albæ sunt, utrinque nempe una. Sub pectore nonnihil ad cyaneum seu caruleum vergit. Dorsum colore est castaneæ intenso. Aliæ item aliis nigriores sunt, & alarum plicas albas habent, & aliam insuper albam lineam in minori ala quam primæ plumæ ejus per calami longitudinem constituunt. Idem cibus reperitur in ejus ventriculo qui in Rallo & Fulicæ. Os sterni & ischion sive os coxendicis ab aliis avibus habet diversa, etiam à Fulicæ. Caro Gallinulæ, coctæ facilis ac tenera est ; ossa fractu facilia ; ingluvies ampla ; jecur quoque fragile. Cæterum intestina & reliquæ partes internæ ut in Fulicæ. Assa ejusdem cum Fulicæ saporis est. Nidificat & pullos alit & educat ut Rallus.

Avis hæc in multis accedit ad *Grinettam* nostram seu Gallinulam poliopodem minorem Aldrovandi ; adeo ut eandem ei esse minimè dubitem : descriptionem tamen ejus huic operi inferere visum fuit, ut integrum Lectori judicium permetterem.

§. IV.

Rallus aquaticus Aldrov. p. 455. i. e. Ortygometra Bellonii. Gallinula chloropus altera Aldrov. fortè etiam Gallinula Serica ejusdem. The Water-Rail : nonnullis a Bilcock or Brook-Ouzel.

GALLINULÆ vulgari similis est sed minor ; coturnice major : corpore tenui, compresso, à summo rostro ad extremos ungues 16 digitos longo, ad ultimam caudam 12 tantum. Alæ extensæ 16 digitos æquabant. Caput parvum, compressum. Rostrum quale Pugnacibus dictis avibus, duos circiter digitos longum, rectum, ad latera compressum, rubicundum, præcipuè mandibula inferior & superioris ima pars, summa enim nigricat, versus extremum glabrum & durum. Lingua ad extremum usque rostrum extenditur, alba, extremo hirta. Calvitium seu lobum carneum habet in fronte admodum exiguum, rotundum, nigrum, multo minorem quàm in Fulicis & vix observabilem. Color in vertice, scapulis, dorso, alarum vestitricibus & supina parte tota varius est ex nigricante & sordidè luteo seu olivaceo : singulæ sci. plumulæ, media parte nigræ sunt, marginibus sordidè luteæ. *D. Willughby* colorem exterioris ambitus pennarum flavo-ruffam appellat, & maculas albas vertici tribuit, quales in avibus mihi visis & descriptis non observatæ. Mentum album ; gula rufescit cum cinerei mixtura, fimbriis & extremis plumarum marginibus nonnihil canescentibus. Pectus magis caruleum, verum per ejus medium areola albida. In femoribus, lateribus & partibus subalaribus plumulæ nigræ sunt transversis lineis albis pulchrè variegatæ. Venter ruffus, plumis albis sub cauda, ut in Chloropode, unâ vel alterâ maculâ nigrâ notatis. Alæ concavæ, pennæ remiges breviores, nigræ seu obscuræ, numero 22. Secundum Alæ basin linea alba ut in Chloropode. Cauda brevis, nigra, mediarum tamen pennarum fimbriæ rufescunt. Crura & pedes coloris carnei obscurioris. Crura robusta : Digiti pedum ut in reliquis hujus generis prælongi, ab exortu usque divisi, nisi quod extimus medio imâ sui parte membranâ adnectatur. Ungues digitis concolores.

Veficula

Vesicula fellea grandis, longa, recurva. Porus biliaris magnus. Appendices longæ, excrementis repletæ. Ventriculus musculosus, in quo Cochleam terrestrem invenimus.

Celerrimè currit & juxta aquarum ripas delitescit; ambulat potiùs quàm natat in aquis. Pedibus deorsum dependentibus volat. Venetiis *Forzane* aut *Porzana* communi cum aliis Gallinulis nomine dicitur.

§. V.

Gallinula Serica Gesneri Aldrov. t. 3. p. 470.

Ex Aldrovando.

INSIGNIS est avis; colore atro & ruffo per totum ferè corpus (quantum memoriâ teneo) nisi quòd venter albet, pulcherrimè distincta. Et quoniam color ater in ea Holoferici instar splendet, Germanicum ejus nomen fingere libuit *ein Samethunle*. Crura alta & fusca sunt; digiti prælongi, sed postremus brevis: rostrum oblongum. Hæc Gesnerus & rursus in Epitome: Gallina Serica dici hæc avis poterit, quòd color ater in ea Holoferici instar splendeat. Quarendum an hæc sit Ortygometra Bellonii. Et nos quidem in ea hæcenus opinione fuimus, verùm minùs rectè tum descripta est: quod tamen minimè mirum, quoniam Gesnerus (ut videmus) eam ex memoria descripsit.

§. VI.

Grinetta, Mediolani Gillerdine, Poliopus Gallinula minor Aldrov.

NON vulgari tantùm Gallinulâ, sed & Rallo dicto minor est, figurâ tamen corporis similis. Pedes & crura ejusdem cum vulgari Gallinula & figuræ & coloris, nimirum sordidè viridis. Digiti prælongi, ad fundos divisi. Rostrum brevius quàm vel Gallinulæ communi vel Rallo, ad latera compressum, extremitate acuta, coloris [Mandibula inferior præcipuè] flavicantes ad caput clariùs, versùs apicem obscuriùs. Superior pars superioris mandibulæ juxta caput supra nares croceo quodam velut emplastro oblitur. Caput ut in reliquis hujus generis exiguum. Color plumarum medio vertice obscurior, ad latera à rostro supra oculos utrinque ductus cinericeus protenditur: inferiùs circa auriculas plumæ reliquis concolores; sub medio deinde gutture iterum cinericeæ seu cæruleæ. Collum supra infraque & pectus totum varia, coloris sci, inter viridem, flavum & pulvereum medi, maculis nigris pulchrè respersi. [D. Willughby Pectus album, seu cinereum, fundis plumarum nigris; Gula nigro-fusca maculis albis; Mentum obscurè cinereum sine maculis] Verticis plumæ mediis partibus nigræ, fimbriis seu oris extremis ruffæ. Scapularum & medi dorsi tegetes medio & circa scapum nigræ sunt, ad latera & in summitate sordidè ruffæ, ad extremas utrinque oras albæ. Pennæ alarum remiges omnes nigro-fuscæ cum aliqua ruffi tinctura. Vestitricæ ruffæ, lineolis transversis albis undulatis ad intervalla. Partes laterales quæ alis conteguntur pennis fuscis, lineolis transversis albis undulatis variis vestiuntur. Cauda brevis est, pennarum duodecim, alarum remigibus concolor, præterquam quòd mediæ ad oras laterales nonnihil obtineant alboris. Præcipuè autem notabile est, quòd cauda explicata non plana sit, ut in plerisque avibus, sed insigniter concava. Mediæ pennæ cæteris longiores sunt. Alæ insuper admodum concavæ sunt, ut in plerisque terrestribus Gallinacei generis. Cystis fellea ampla: Ventriculus musculosus: intus femina quædam plantarum.

Hoc genus Gallinulæ Mediolani primùm vidimus & descripsimus, deinde Florentiæ, ubi Aucupes *Tordo Gelfemino* eam vocabant, nisi fortè hæc sit distincta species; tandem Valentia in Hispania. Hanc esse Gallinulam poliopodem Aldrovandi vel nomina ei imposta convincunt; quamvis descriptio in omnibus non conveniat.

Quam Florentiæ descripsi hujusmodi erat. Tringæ minimæ magnitudine, capite parvo, carinâ corporis longiore, alis modicis, caudâ brevi, cruribus supra genua aliquousque nudis, digitis pedum longissimis, præter posticum, qui proportionem reliquis brevior est, & superiùs situs. Rostrum pro aviculæ modulo satis longum, rectum, ad latera compressum ex viridi luteum; at Mandibula superior & ad basin & versus apicem obscuriùs & velut ex fusco virescit. Crura & pedes sordidè virent, nec dispar unguiculorum color. Quod ad pennarum colorem attinet cum superiore ferè convenit, nisi quòd medio dorso inter alas ductus niger maculis albis conspersus cernitur, & longitudine & latitudine insignis, cui & alii duo hinc indè in vestitricibus

alarum, non medio paralleli, sed versùs caudam in latitudinem aberrantes adjacent. Oculi parvi, irides ex viridi luteæ. In ave quem D. Willughby mensus est, longitudo à summo rostro ad extremos unguis 13 erat digitorum, ad ultimam caudam $9\frac{1}{2}$. Latitudo alis expansis 16 digitorum. Rostrum quale majori Gallinulæ, ab apice ad rictûs angulos vix digitale. Cauda duorum digitorum. In extremo margine seu costa aut basi alæ, à scapulis ad extimæ remigis apicem linea alba, ut in majore Gallinula vulgari.

Puto has descriptiones unius & ejusdem specie avis fuisse, vel ætate, vel sexu diversæ. A Gallinula vulgari & Rallo aquatico parvitate sua, ab hoc etiam brevitate Rostri distinguitur.

§. VII.

Gallinula Ochropus major Gesnero Aldrov. lib. 20. cap. 42.

Ex Aldrovando.

Sic eam nominat à luteo, vel Sulphuris instar subflavo crurum colore (qui in Rostro etiam ad medium usque vel ultra apparet: anterior enim ejus pars nigra est) Germanicè *Schmirring*, per onomatopœiam (ut conjicio) nuncupatur. Est autem in hoc genere maximè varia, cum septem in ea colores (ut pictura ostendit) discreti appareant. Nam præter sufflavum (quem dixi) passim toto corpore rufus apparet; in brevissimis etiam pennis alarum extremis rubens, ut in Rubrica fabrili. Albus tum in capite & circa oculos, tum in mediis alarum pennis & ventre. Longissimæ alarum pennæ nigræ sunt, & alibi passim in dorso, caudâ, collo & alis maculæ nigricant. Palpebrarum margines color croceus tingit. Est & fusci vel cinerei nonnihil in alis. Digito posteriore pedes carent, nisi pictura me fallit. Nidificat inter fruticeta è musco & gramine. Hactenus Gesnerus. Nos avem hanc (si modo rectè picta sit, de quo equidem ambigimus) nondum vidimus.

§. VIII.

Gallinula Ochra Gesneri, quam Germani Wyn Kernel appellant Aldrov. lib. 20. cap. 48.

Ex Aldrovando.

Ego (inquit Gesnerus) Ochram nominavi à totius ferè corporis colore subviridi, sed fordido & obscuro, prona parte magis fusco. Caput, collum, pectus & alæ punctis & maculis candidis insigniuntur. Cauda albicat aliqua ex parte. Rostrum partim nigricat partim puniceum est. Crura ut in Ochropodum genere lutea.

§. IX.

Gallinula terrestris Aldrovandi lib. 20. cap. 58. an Ortygometra?

Ex Aldrovando.

DE hac ave quoniam nihil certi habemus, totum caput ex Aldrovando huc transcripsimus.

Toto corporis habitu aquaticis simillima est, unicum si rostrum demas. Græcum aut Latinum nomen cum non haberet Gesnerus, poterit, inquit, Trochilus terrestris dici (nam & alii sunt aquatici, è Gallinarum similiter genere) cum & genus commune sit & in cursu celeritas, unde nomen à Græcis factum: quanquam & minimam aviculam Regulum aliqui Trochilum appellant. Hæc quidem avis celerrimè per frutices currit & aliquando ad latus salit: malè volat & ægerrimè se in aerem attollit. Sic ille. Et in Epitome rursus, Trochilum terrestrem vel Ralum terrenum, ad differentiam ejus quæ circa aquas victitat, nominat, atque addit alium esse Ralum terrenum Bellonio. Circa Verbanum lacum *Polle* nonnulli dicunt, quasi pullum aut Gallinam, sed nomine nimis generali. A Germanis aucupibus, teste eodem, *Eggenschar*, *Heggeschar*, & *Hegesar* dicitur, quòd turmatim juxta sepem decurrant, ubi post fœnifecia deprehenduntur. Heggam vel hagam Germanis sepem vocari ait, Scharam verò gregem vel turmam: aut fortè quoniam circa sepem terram fodiant. Verbum enim *Scharren*, inquit, nobis significat pedibus fodere, ut gallinæ solent: quod tamen an hæ aves faciant certum mihi non est. Sunt qui periphraстикè nominant *Ein grosse Wasser Hunle* hoc est Gallinulam aquaticam magnam. Hanc autem ipse quàm brevissimè describit. Corpore brevi & crasso est, & reliqua species ut hîc pingitur

pingitur. Vix ulli avium digiti pro sua magnitudine longiores. Postremus etiam ad anteriores circiter dimidiam longitudinem obtinet. Colores non satis memini, puto tamen crura subviridia esse; in dorso & alis colorem è subrucco fuscum. Vox ejus ut aiunt aspera *ger, ger, ger*, instar serpentium quodammodo. Itaque capi etiam ab Aucupibus vocem ejus imitantibus, cultro per aridum lignum deducto. Verùm quòd dicit, Anglis ceu lautissimam avem inter segetes capi, variis positis insidiis, certè falso rumore deceptus est. Anglia præter Ortygometram nullam hujusmodi avem (quod ego unquam audiverim) alit aut novit. Et ego quidem (quamvis Gesnerus contradicat) avem hanc non aliam esse suspicor quam Rallum Bellonii terrestrem seu Ortygometram, utcunque digiti in icone nimis quam longi picti sunt.

§. X.

Gallinula Brasiliensis, Jacana dicta.

E Marggravio.

Hæc elegantissima avis magnitudine est columbæ, sed cruribus multo longioribus, flavi coloris cui viriditas immixta. Crura inferiora plus quam duos digitos longa; superiora (maximam partem nuda ut aquaticis) paulò minus: Quatuor habet in pedibus digitos, quorum medius è tribus antrorsum versis duos digitos longus, reliqui duo paulò breviores; quartus retrorsum versus pedem aut etiam amplius longus: omnes autem unguibus semidigitum longis & flavis armantur. Cauda brevis ut Gallinæ sylvestris. Pennæ in dorso, alis & ventre ex viridi & nigro mixtæ, sub cauda albæ; versùs collum & in toto collo & pectore ejusdem coloris cum plumis quæ in collo pavonum aut columbarum quarundam visuntur. Caput habet parvum ut Gallina sylvestris, quod tegitur membranaceo quodam tegumento rotundo, coloris ut gemma Turcois. Rostrum rectum, gallinaceum, plus uno digito longum, ab initio ad medietatem egregiè miniati coloris; reliqua pars eximii flavi cui aliquid viriditatis admixtum. Frequentissima in palustribus Brasiliæ locis ubique. Caro illarum edulis sed haud magni pretii.

§. XI.

Gallinula Brasiliensis Aguapeçaca dicta.

E Marggravio.

Priori magnitudine & figurâ par est, verùm colore diversa & inferior. Pennæ illius sunt ut in dorso prioris, alæ magis brunescentes. Carent autem mitellâ, at in qualibet ala interius habent corniculum directum, quibus se defendunt.

§. XII.

Gallinula Brasiliensis tertia Marggravii.

E Marggravio.

Prioribus figurâ & magnitudine æqualis est, colore autem differens. Totum caput, collum, dorsum, cauda nigri sunt coloris, initium alarum brunni: reliqua viridis: extremitates Remigum brunni: pectus & infimus venter itidem brunni coloris, uti & crurum superiorum medietas superior. Rostrum rectum crocei coloris, cum cuticula ruffa in exortu illius & parte capitis anteriori. Crura nuda, pedes cinerei. In qualibet autem ala, anticâ parte habet corniculum simile flavum.

Hæc est avis cornuta Nierembergii, quam Indi (inquit) *Yohnalcuachili* seu caput nocturnum *chili* appellant.

§. XIII.

Gallinula Brasiliensis quarta, Marggravii.

E Marggravio.

Figuræ est ut reliquæ. Rostrum illi flavum; mitella cutacea in initio capitis prope rostri exortum rubens; processus habet ad latera extensos more gallinarum Numidicarum. Totum caput, collum, pectus & infimus venter plumis vestiuntur nigri coloris. Dorsum, cauda & initium alarum rufum seu dilutè brunnum. Remiges alarum pennæ thalassici coloris cum extremitatibus nigris. Sed hæ remiges teguntur ruffis illis

illis in exortu alarum; nec videri possunt nisi cum avis volat. Crura longa: digiti pedum longi, quilibet quatuor internodiis, cinerii coloris. Quælibet ala in anteriori parte habet corniculum acutissimum coloris crocei.

§. XIV.

Gallinula aquatica Tamatia Brasiliensibus dicta Marggrav.

E Marggrav.

Nisi rostrum obtinet, magnitudine *Tassana asu*: Dorsò incurvato incedens & collo incurvato. Caput habet magnum, oculos magnos, nigros, propè exortum rostri existentes. Rostrum duos digitos longum, plus uno latum, instar anatis quidem sed anteriùs acuminatum: éstque superior ejus pars nigra, inferior flavescens. Crura superiora pennis nuda, satis autem longa. Digiti in pedibus quatuor, quorum tres anteriùs, unus posteriùs versus, more Gallinarum, suntque longi ut in Gallinulis. Crura & digiticoloris ex virescenti flavi. Cauda brevissima, & non longior quàm in *Tassana*. Caput nigris pennis vestitum, reliquum corpus brunnis: in ventre autem albicantes pennæ intermiscuntur.

CAP. III. § I.

De Porphyrione.

Avem hanc nec Gesnerus, nec Aldrovandus, neque nos quidem hætenus vidimus, sed imagines ejus pictas tantùm. Est autem (nisi picturæ nos fallant) è Gallinularum genere. Cæruleus ei toto corpore color. Media caudæ extremæ pars in cinereo albicat. Rostrum & crura purpureo colore splendent. Sic eam describit Gesnerus, ex intuitu iconis Montepessulo missæ. Aliter Aldrovandus, ut videre est apud ipsum *Ornithol. lib. 20. cap. 28.* Cùm ergo picturæ adèò variant, & nemo hætenus ex iis qui historias Animalium composuerunt, se Porphyrionem vidisse prodiderit, dubitavimus aliquando an omnino daretur in rerum natura istiusmodi avis, præsertim quoniam nonnulla quæ ei tribuunt Veteres, ut v. g. quòd quinque in pedibus digitos habeat, quòdque morsu bibat, falsa sine dubio & fabulosa sint. Verùm quoniam icones ejus omnes in Rostri, pedum, totiùsque corporis figurâ consentiunt, sententiam mutavimus, & in affirmativam jam proniores sumus, dari sci. qualem depingunt Porphyrionem Fulicis aut Galinulis aquaticis affinem. Alii quibus eam videre contigerit exactiùs describant, omnemque hac de re eruditorum animis scrupulum eximant.

§. II.

Quachilto sive Porphyrio Americanus, Nieremberg.

Vigilias & cantus galli *Quachilton* æmulatur, sive avis siliquastrini capitûs. Aliqui *Tacacintli* vocant. Intempesta nocte, & sub primo mane Gallinaceorum ritu canit. Color illi purpureus, ex nigro insertis candentibus pennis. Rostrum initio pallet. Adolescentibus rubet calvities circa rostri exortum. Fulicam imitatur. Lutea crura in virorem assurgunt, in 4 desinentia digitos pallidos, citra ullam membranam. Oculi nigri, iris fulva. Lacustris avis est, piscibus vescitur, ipsaque non ingrata palato.

CAP. IV.

Rallus Itatorum Aldrov. lib. 19. cap. 16.

Ex Aldrovand.

Rallus, describente Gesnero, magis aquatica est avis quàm terrestris; ac Mæstris, rure Venetiis non multùm distante, magnis capitur impensis, Falconum sci. Accipitrùmve, ac famulorum catervæ, qui venaticorum canum vice cothurnis induti, per aquas illas modò hac, modò illac errantes, volucres illas quibusdam fustibus exturbant, nonnullos frutices & arbusculas quas incolunt concutientes, quo

quo ita postmodum præda sint Falconum infidiis. Celeberrima quidem est hæc avis illius civitatis, verum meo iudicio multò & Turdo & Coturnice gustu inferior. Aloysius Mundella archiater Brixienfis in suis ad me literis. Differt hæc (inquit) à nostra Fulica, quod in alis & circa oculos plus albi coloris habet: Rostrum nigrum, crura subviridia; membranas inter digitos non ita dissectas, calvitium nullum, quantum ex pictura assequor.

Quænam hæc avis sit, & an nobis unquam inspecta ex notis adscriptis, paucis iis & nonnullis etiam negativis determinare nequimus.

MEMBRUM II.

Aves natatrices fidipedes digitis ad latera membranis auctis.

Gallinulis affines.

§. I.

Fulica, The Coot.

UNCIAS 24 pendet; longa ab initio rostri ad finem caudæ 16 digitos, ad imos pedes 22. Rostrum sesquidigitale, ex cæruleo album, acutum, parùm compressum: Mandibulæ æquales. Pedes cærulei seu ex fusco virides. Posticus digitus parvus, cui unica membrana adhæret, non semicircularis sed per totam longitudinem extensa: Anticorum intimus extimo paulò brevior: omnes autem digiti longiores quàm Palmipedibus. Ad articulos digitorum membranæ semicirculares appensæ prætensæ sunt, intimo digito duæ, medio tres, extimo quatuor. Ab interiore digitorum parte membranæ circulares majores sunt & magis distinctæ, adeò ut anguli seu crenæ intermediae ad ipsos usque articulos penetrent. A rostro ad verticem ferè assurgit excrescentia seu lobus carneus, mollis, glabar, rotundus, nudus quem calvitium vocant. Plumæ circa collum & caput humiles, molles & densæ. Color ubique niger, intensius circa caput. Pectus & venter plumbea. Pedes ad articulos genuum creditos ferè plumis tecti: supra articulos ubi plumæ incipiunt circulus lutescens. Primæ decem Remiges ex fusco nigrae; proximæ octo dilutiores, apicibus albis; ultimæ intensius nigricant. Cauda 12 pennis constat, duos digitos longa.

Hepar magnum, in duos lobos divisum, cum cysti fellea pariter grandi. Appendices intestinorum seu intestina cæca novem digitos longa, extremitatibus ad digiti intervallum reduplicatis. Nidum ex gramine, arundinibus &c construit, inter arundines in summis aquis fluitantem, ut unà cum aqua attollatur & subsidat; eumque arundines sistunt nè cum flumine devehatur. Rarius arboribus insidet.

Figurâ & toto corporis habitu Gallinulas refert, ad quorum genus proculdubio pertinet.

§. II.

Fulica major Bellonii: Gallis Macroule vel Diable de Mer.

Ex Aldrov.

Aquis sese dulcibus semper immergit, & colore est tam exquisitè nigro ut penecillo inductus ei videatur. Alba capitis macula latior est quàm in Fulica; imò & paulò major corpore est. Crura ad sese attrahit, digitosque habet latos & ab invicem sejunctos ut Fulica.

S E C T I O S E C U N D A.

Aves Palmipedes Longicruræ Anomalæ.

C A P. I.

Phœnicopterus : Gallis Flammant.

Collum & crura habet longissima. Rostrum latiusculum singularis est & insolita figuræ: Mandibula nempe superior incurva depressa, dentata: Inferior crassior. Extremum nigricat, aliàs obscurè cæruleum est.

Collum & corpus alba. Alarum remiges nigræ. Vestitrices colore phœniceo seu flammeo pulcherrimè rutilant, unde ei nomen.

Palmipes est, ut rectè Gesnerus; à quo Aldrovandus, picturâ (ut credo) deceptus, dissentiens, contrarium asserit. Ad littora Galliæ Narbonensis hyberno tempore advolat; unde & circa *Martigues* in Gallo-provincia, & *Monspelim* in Linguadocia non rarò capitur. Nos *Monspeli* pelles aliquot siccatas vidimus.

Flambant seu *Flammant* Gallis dicitur à flammeo potiùs alarum & pedum colore, quàm quoniam à Flandria hyeme ad Narbonensis provinciæ littora advolet. Nam circa Flandriam hujus generis avem vix unquam conspectam crediderim, tantùm abest ut ibi frequentes sint, indèque in alias regiones evolent. Potuit tamen fortasse hoc per errorem à Narbonensibus credi.

Vescitur cochleis piscibùsque. Phœnicopteri avis linguam inter præcipuas delicias Veteres numerant. Phœnicopteri linguam Apitius nepotum omnium altissimus gurges (referente Plinio) eximii saporis esse scripsit.

C A P. II.

De Trochilo vulgò Corriira Aldrov. lib. 19. cap. 65.

Ex Aldrovando.

Habet hæc avis crura oblonga, imò exceptâ Avosettâ inter Palmipedes longissima: quare quòd cursu plurimùm valeat, *Corriram*, hoc est, tabellariam nuncupant. Unde ego Trochilum eam esse conjicio, quem scribunt per litora discurrere tantâ sapius celeritate, ut cursus volatu ejus etiam velocior sit. Avis est varia, rostro recto, luteo, in fine nigro; rictu magno, oculis nigris, albo circulo circumdati, quem rursus alius spadiceus ambit. Supinè ad ventrem usque candicat. Caudam duæ albæ pennæ, sed quæ quoque in extremitatibus nigræ sunt, cooperiunt. Superius per caput, collum & dorsum & superiora alarum coloris ferruginei ferè. Crura habet (ut dixi) longa, coxas breves, digitos membranâ junctos.

De Ave hac nobis nondum conspecta plura non habemus quæ adjiciamus: in eo tamen deceptus est Aldrovandus, quòd Trochilum suum crura, exceptâ Avosettâ inter Palmipedes longissima habere scribat, cùm Phœnicopterus ipsâ Avosettâ multò longiora obtineat. Verùm Aldrovandus Phœnicopterum minimè palmipedem esse credidit.

C A P. III.

Recurvirostra. Avosetta Italarum.

Magnitudine Vanellum nonnihil excedit: Pondere 10½ uncias superat: Longitudine à summo rostro ad imos pedes 23½ digitos porrigitur, ad extremam caudam nonnisi 18. Latitudine alis expansis 31 digitos implet. Rostrum 3½ digitos longum, tenue, nigrum, depressum seu planum, sursum recurvum, quod huic peculiare est, in tenuissimum apicem desinens. Lingua brevis, non bifida. Caput mediocre, globuli instar rotundiuculum, superna parte nigrum, (nisi quòd sinciput canum sit) qui color supinam colli partem occupat & ad ejus medium extenditur.

tenditur. Color in prona corporis parte tota niveus : in supina partim albus, partim niger. Extremæ sci. alarum remiges pennæ nigræ mediam plus partem ; reliquæ albæ, ut & vestitricæ primariæ remigibus immediatæ : Vestitricæ reliquæ ad costam alæ propè nigræ, quæ efficiunt aream latam nigram non directè transversam, sed nonnihil obliquam. In dorso iterum duos habet ductos nigros à capite armorum seu scapulis inchoatos, transversaliter procedentes, donec in medio dorsi penè conveniant, deinde rectà caudam versus producti. Cauda tota alba, $3\frac{1}{2}$ digitos longa, 12 pennis componitur. Crura longissima, pulchrè carulea, ultra genua vulgò credita ad tres propè digitos plumis destituta. Unguiculi nigri sunt. Digitum posticum habet sed perexiguum. Appendices graciles, 3 propè digitos longæ : Intestina 36. Vesiculam felleam habet cum suo ductu quo in intestinum exoneratur, & præterea porum biliarium. Venterculus exiguus ; in quo præter lapillos grandiores nihil invenimus.

D. Willughby hoc modo alas describit. Pennæ scapulares interiores nigræ sunt, quæ nigram & longam maculam albam in dorso efficiunt. Supinæ alarum partis tegetes à scapulis ad primum alæ articulum albæ : à primo ad secundum tegetes minores nigræ à secundo articulo ad remigum majorum radices iterum albæ. Remex prima tota nigra, à qua in succedentibus nigredo sensim minuitur, & exteriorem saltem apicem in octava occupat.

Aves hæcæ tum Romæ tum Venetiis vidimus : Sûntque in Angliæ maritimis præfertim Orientalibus non infrequentes. Non est a. cur iis exactiùs describendis immoremur : Rostrum enim figura singularis, sursum reflexa seu arcuata ab aliis omnibus nobis hætenus cognitæ avibus eas abunde distinguit.

PARS TERTIA.

DE AVIBUS PALMIPEDIBUS *cruribus brevioribus.*

Aves Palmipedes quibus crura breviora distinguimus in *Tridactylas* seu digito postico carentes & *Tetradactylas* seu digito postico donatas. Has in eas quarum *Digitus omnes* membranæ intercurrentibus *connexi* sunt ; & quibus *Posticus digitus solutus*. Has iterum in *Angustirostras* & *Latirostras*. *Angustirostræ* sunt vel quibus *Rostra in extremo adunca* sunt, vel quibus *Rostra rectiora*. Quibus *Rostra adunca* sunt, ea obtinent vel *dentium expertia*, vel *dendata* seu *ferrata*, hæc *Mergi* dicuntur. Quibus *Rostra rectiora*, sunt vel *brachypteræ* & *urinatrices*, COLYMBI dictæ, vel *macropteræ* & *volaticæ* LARI denominatæ. *Latirostræ* dividuntur in genus *Anserinum* & *Anatinum*. Anates sunt vel *Marinæ* & *Urinatrices*, vel *Fluviatiles* & *Lacustres*.

Palmipedibus autem in genere hæ notæ conveniunt, 1. Tibiæ brevès : excipiendæ hîc Phœnicopterus, Corriæ & Avosetta. 2. Crura ad articulos genuum plumis vestita. 3. Digiti postici brevès. 4. Digitus anticus extimus intimo brevior. 5. Uropygia minùs erecta, quàm aliarum avium. 6. Latirostræ pleræque unguem seu appendicem habent in extremitate laminæ rostri superioris. Latirostræ etiam capita ad latera compressa obtinent : corpora plana Palmipedum nomine seu depressa ; aves etiam nonnullas comprehendimus quibus digiti quidem pedum divisi sunt, ad latera tamen membranæ aucti ; quales nimirum sunt Colymbi nonnulli, quæ pinnipedes aut platydaçtylæ fortasse rectiùs quàm Palmipedes dicerentur.